

	17.May	24.May	Değişim		17.May	24.May	Değişim
BIST-100 Endeksi	86.796	86.072	-% 0,8 ▼	EUR/USD	1,1156	1,1202	% 0,4 ▲
2 Yıllık Gösterge Tahvil Faizi	%26,10	%25,74	-36 bp ▼	USD/TL	6,0540	6,0815	% 0,5 ▲
Türkiye 5 Yıllık CDS	485	517	31 bp ▲	EUR/TL	6,7535	6,8127	% 0,9 ▲
MSCI GOÜ Borsa Endeksi	996	987	-% 1,0 ▼	Altın (USD/ons)	1.277	1.285	% 0,6 ▲
ABD 10 Yıllık Tahvil Faizi	%2,39	%2,33	-6 bp ▼	Petrol (USD/varil)	73,6	68,9	-% 6,5 ▼

bp: baz puan

Ticaret savaşına yönelik gelişmeler geçtiğimiz hafta da küresel piyasaların başlıca gündem maddesini oluştururken, Avrupa'daki siyasi gelişmeler de yakından izlendi. OECD yayımladığı "Ekonomik Görünüm" raporunda 2019 yılı için küresel büyüme tahminlerini aşağı yönlü güncellerken, önde gelen ekonomilerde Mayıs ayı öncü PMI verileri küresel ekonomik aktivitenin yavaşladığına yönelik endişeleri yeniden gündeme taşıdı. Yurt içinde açıklanan öncü göstergeler ise ekonomik aktivitenin seyrine ilişkin karışık bir görünüm sergiledi. Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak tarafından açıklanan İVME finansman paketi piyasalar tarafından izlendi.

Ticaret savaşına ilişkin gelişmeler piyasalara yön vermeye devam ediyor.

ABD ile Çin arasında süregelen ticaret savaş geçtiğimiz hafta da küresel piyasaların seyrinde etkili olmayı sürdürdü. Hafta başında Çinli telekom ekipmanı üreticisi Huawei'nin ABD menşeli bazı yazılımlara erişiminin engelleneceğine yönelik haberler piyasalar üzerinde baskı yarattı. Ancak, ABD Ticaret Bakanlığı'nın söz konusu şirkete yönelik uyguladığı bazı ticaret kısıtlamalarını geçici olarak gevşeteceğini açıklaması kaygıları bir miktar hafifletti. Geçtiğimiz hafta ticaret savaş endişelerinin etkisiyle küresel hisse senedi piyasaları satıcı bir görünüm sundu. Petrol fiyatları da talep kaynaklı baskılara bağlı olarak hızlı düşüş kaydetti.

Küresel ekonomik aktivitede yavaşlama sinyalleri...

OECD "Ekonomik Görünüm" raporunda ekonomik faaliyetteki hız kaybının genele yayıldığına dikkat çekerek, 2019 yılı küresel büyüme tahminlerini aşağı yönlü revize etti. Geçtiğimiz hafta önde gelen ekonomilerde açıklanan zayıf üretim verileri de iktisadi faaliyetin küresel çapta yavaşladığına yönelik endişelerin artmasına neden oldu. ABD'de öncü imalat PMI verisi Mayıs ayında 50,6 ile Eylül 2009'dan bu yana en düşük düzeyine indi. Euro Alanı'nda 47,7 ile beklentilerin altında kalan öncü imalat PMI bölgede üretim faaliyetlerindeki daralmanın Mayıs'ta da sürdüğünü gösterdi.

Euro Alanı'nda siyasi gelişmeler ön planda...

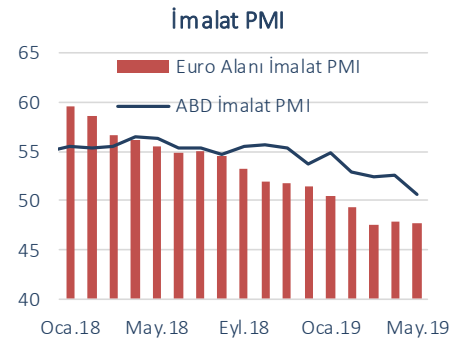
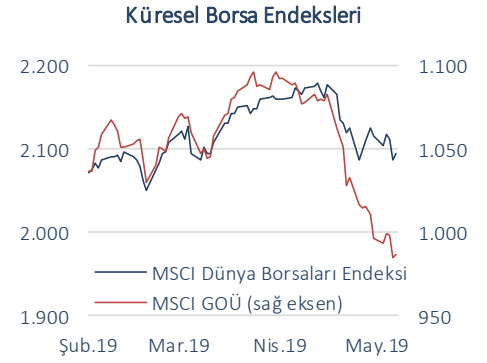
Hafta sonu gerçekleştirilen Avrupa Parlamentosu seçimlerinin kesin olmayan sonuçlarına göre merkez partiler bir miktar güç kaybederken, liberaller, yeşiller ve aşırı sağcıların parlamentodaki sandalye sayıları arttı. İngiltere'de ise Brexit Partisi'nin en çok oyu almasının yanı sıra İngiltere Başbakanı Theresa May'in istifa ettiğini açıklaması ülkenin AB'den anlaşmasız çıkış risklerini artırıyor.

Fed tutanakları sabırlı duruşun sürdürüleceği yönünde sinyal verdi.

Fed'in 1 Mayıs'ta sona eren toplantısının tutanaklarında, para politikasında sabırlı duruşun bir süre daha korunması gerektiğine dikkat çekilirken, enflasyondaki düşüşün geçici olduğu belirtildi.

Yurt içinde öncü göstergeler karışık bir görünüm sergiledi.

Mevsimsellikten arındırılmış reel kesim güven endeksi Mayıs'ta bir önceki aya göre 5,3 puan azalarak 94,7 seviyesine indi. Endekste düşüşün alt kalemlerin

Kaynak: Datastream

geneline yayıldığı, özellikle genel gidişata ve geçtiğimiz üç aya ilişkin toplam siparişlere yönelik değerlendirmelerin belirgin ölçüde bozulduğu gözlemlendi. Öte yandan, mevsimsellikten arındırılmış kapasite kullanım oranı aynı dönemde 1,1 puan artarak 76,1 düzeyine çıktı. Yükselişini üçüncü aya taşıyan endeks, Ağustos 2018'den bu yana en yüksek değerini aldı.

Tüketici güveni 2004'ten bu yana en düşük seviyesine geriledi.

Tüketici Güven Endeksi Mayıs'ta bir önceki aya göre %13 oranında gerileyerek 55,3 ile endeksin hesaplanmaya başladığı 2004 yılından bu yana en düşük seviyesine indi. Tüketici güveninin tüm alt endeksler bazında sert düşüş kaydetmesi dikkat çekti. Gelecek 12 aylık döneme ilişkin hanenin maddi durum ve genel ekonomik durum beklentileri ile işsiz sayısı ve tasarruf etme ihtimaline yönelik alt endekslerde çift haneli daralma kaydedilirken, tasarruf etme ihtimaline yönelik endekste düşüş %20'yi aştı.

Yurt içinde İVME finansman paketi açıklandı.

Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak İVME (ileri, verimli, milli endüstri) finansman paketini açıkladı. Üç kamu bankasının desteğiyle uygulanacak olan paket kapsamında hammadde ile ara malı imalatı, makine imalatı ve tarım olmak üzere 3 ana faaliyet alanına yıl sonuna kadar 30 milyar TL finansman sağlanması planlanıyor. Açıklamada destek paketiyle ürün odaklı finansman yaklaşımının benimsendiğine dikkat çekilirken, söz konusu ürünlerin uluslararası pazarlarda rekabet gücünün artırılmasının hedeflendiği ifade edildi.

Yurt içi piyasalar...

TCMB, ara verdiği haftalık repo ihalelerine geçtiğimiz Salı günü yeniden başladı. Böylece, 150 baz puanlık ek sıkılaştırma adımını geri çeken TCMB ağırlıklı ortalama fonlama maliyetini kademeli olarak %24'e indirmiş olacak. TCMB'nin kararının ardından yükseliş eğilimi sergileyen USD/TL, ABD dolarının küresel ölçekte değer kazanmasının da etkisiyle hafta içinde 6,1510 düzeyini gördü. Cuma günü bir miktar gevşeyen USD/TL haftayı 6,0815 seviyesinden kapattı. BIST-100 endeksi haftalık bazda %0,8 oranında gerilerken, 2 yıl vadeli gösterge tahvilin faiz oranı da 36 baz puan düşüşle %25,74 oldu.

Bu haftanın gündemi...

Bu hafta ilk çeyrek ABD büyümesi ve PCE enflasyon göstergeleri takip edilecek. Ticaret savaşına yönelik gelişmeler de piyasaların odağında yer almaya devam edecek. Yurt içinde ise Nisan ayı dış ticaret rakamları ile ilk çeyrek büyümesi açıklanacak. Çeyreklik verilere göre, 2018 yılının ikinci yarısında küçülen Türkiye ekonomisinin bu yılın ilk çeyreğinde pozitif büyüme kaydederek resesyondan çıktığı tahmin ediliyor.

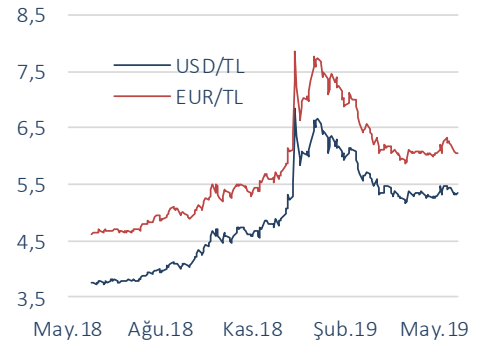
Tüketici Güven Endeksi

BIST-100 Endeksi (.000)

Döviz Kurları

Veri Gündemi

Tarih	Veri	Dönemi	Piyasa Beklentisi	Önceki
28 Mayıs	ABD Tüketici Güven Endeksi	Mayıs	130,0	129,2
	Euro Alanı Ekonomik Güven Endeksi	Mayıs	104,0	104,0
	TR Ekonomik Güven Endeksi	Mayıs	-	84,7
30 Mayıs	ABD GSYH, revizyon	1Ç	%3,1	%3,2
	ABD Bekleyen Konut Satışları, aylık değişim	Nisan	%0,5	%3,8
31 Mayıs	ABD Çekirdek PCE, yıllık değişim	Nisan	%1,6	%1,6
	TR GSYH, yıllık değişim	1Ç	-%2,5	-%3,0
	TR Dış Ticaret Dengesi	Nisan	-	-2,1 milyar USD
	TCMB Finansal İstikrar Raporu	Mayıs	-	-

Kaynak: TÜİK, Datastream

Sektörlerdeki Gelişmeler

İnşaat maliyet endeksi Mart ayında yıllık bazda %27 oranında arttı.

Son dönemde inşaat faaliyetlerinde yavaşlama gözlenirken sektörde maliyet artışı yüksek seyrini koruyor. TÜİK tarafından açıklanan verilere göre, inşaat maliyet endeksi Mart'ta bir önceki aya göre %1,5, yıllık bazda %27 artış kaydetti. Bu dönemde inşaat maliyetini, yıllık bazda %27,2 oranında yükseliş sergileyen malzeme endeksinin yukarı çaktığı görüldü. Bina inşaatı ve bina dışı yapılar için inşaat maliyetindeki yıllık artış da %27 oldu.

Beyaz eşya satışları gerileme eğilimini sürdürdü.

Yurt içinde Haziran 2019'a kadar uzatılan ÖTV indirimine rağmen, beyaz eşya pazarındaki daralma devam ediyor. Türkiye Beyaz Eşya Sanayicileri Derneği verilerine göre yurt içinde beyaz eşya satışları Nisan'da bir önceki yılın aynı ayına göre %12 azaldı. Ocak-Nisan döneminde de, yurt içi beyaz eşya satışları yıllık bazda %8 oranında geriledi. Aynı dönemde sektörün ihracatı adet bazında %1 oranında, üretimi de %2 oranında düşüş kaydetti.

ABD menşeli bazı ürünlerin ithalatında gümrük vergisi oranı indirildi.

ABD'nin çelik ve alüminyumda Türkiye'ye yönelik ek gümrük vergilerini düşürmesinin ardından Türkiye'nin ABD menşeli bazı ürünlerin ithalatında 15 Ağustos 2018 tarihinde yürürlüğe koyduğu ek mali yükümlülük oranları yarıya indirildi. Bu kapsamda, gümrük vergisi oranlarının binek otomobiller için %60'a, alkollü içkiler için %70'e, yaprak tütün, güzellik ve makyaj ürünleri için %30'a düşürüldüğü açıklandı.

Neden Önemli ?

Geçtiğimiz hafta "Ekonomik Görünüm" raporunu yayımlayan OECD, 2019 yılı için küresel büyüme tahminini 0,1 puan indirerek %3,2 olarak belirlerken, 2020 yılı için %3,4'lük büyüme tahminini korudu. OECD aşağı yönlü revizyona temel gerekçe olarak artan küresel ticari gerilimleri gösterdi. Küresel ekonomideki hız kaybının genele yayıldığını ifade eden Kuruluş, ticaret savaşlarına bağlı olarak 2019 yılı küresel ticaret hacmi büyüme tahminini %3,7 düzeyinden %2,1'e indirdi. Bu oran, küresel finans krizinden bu yana en zayıf artışa işaret ediyor. OECD, yüksek borçluluk sorunu yaşamayan ülkelerin alabilecekleri genişleyici maliye politikası önlemlerinin küresel ekonomi üzerindeki riskleri bir miktar azaltabileceğini belirtti.

Türkiye ekonomisine ilişkin olarak ise, 2019 yılı için %1,8 olan daralma öngörüsü %2,6 düzeyine, 2020 yılına ilişkin büyüme tahmini de %3,2'den %1,6'ya indirildi. OECD, geçtiğimiz yıl Ağustos ayında yaşanan finansal gelişmelerin yılın ikinci yarısında resesyonu tetiklediğini belirtirken, sonraki dönemde uygulanan mali teşviklerin desteğiyle ekonomik daralmanın 2019 yılının başında yavaşladığına dikkat çekti. Kuruluş ayrıca, bu yıl TÜFE enflasyonunun ortalama bazda %17,3 olacağını, cari fazlanın milli gelire oranının ise %0,3 düzeyinde gerçekleşeceğini öngörüyor.

OECD Tahminleri

	Mayıs Tahminleri (%)		Mart Tahminlerinden Farkı (% puan)	
	2019	2020	2019	2020
Dünya	3,2	3,4	-0,1	0,0
ABD	2,8	2,3	0,2	0,1
Euro Alanı	1,2	1,4	0,2	0,2
Almanya	0,7	1,2	0,0	0,1
Japonya	0,7	0,6	-0,1	-0,1
İngiltere	1,2	1,0	0,4	0,1
Çin	6,2	6,0	0,0	0,0
Brezilya	1,4	2,3	-0,5	-0,1
Türkiye	-2,6	1,6	-0,8	-1,6

İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem
Bařekonomist
izlem.erdem@isbank.com.tr

Hatice Erkiletliođlu
Müdür Yardımcısı
hatice.erkiletlioglu@isbank.com.tr

Alper Gürler
Birim Müdürü
alper.gurler@isbank.com.tr

Ayřim Kalkan
Uzman Yardımcısı
aysim.kalkan@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.